

MATTI VÄISÄSEN KOMMENTTEJA REIJO ARKKILAN UUSIMMAN KIRJAN JOHDOSTA

Concordia ry. julkaisi vuoden 2024 lopulla Teol. tri *Reijo Arkkilan* uusimman kirjan, 125-sivuisen pamfletin otsikolla ”*Kaste, uudestisyntyminen ja lapsen usko*”. Kirjasen alaotsikon sanat ”Keskustelua Suomessa kaksi vuosisataa” rajaavat teeman tarkastelun kahteen viimeiseen vuosisataan. Kirjasen sisällysluettelossa on peräti 97 otsikkoa. Näin ollen kunkin otsikon tarkastelulle jää tilaa sivun verran, joten vaarana on otsikon tarkastelun yksipuolisuus. – Yritys on kuitenkin hyvä. Siitä kiitokset Reijo-tohtorille.

Kirjan suosittelijoina sen takakannessa mainitaan *Heikki Haataja* ja *Markku Niemelä*.

Seuraavassa kommentoin enimmäkseen sitä, mitä Arkkila on sanonut kirjasessaan allekirjoittaneen kasteteologiasta. Samalla yritän huomioida myös heitä, jotka eivät keskustelumme entuudestaan tunne.

1. Arkkilan terminologia

Aloitin kuitenkin sillä, miten Arkkila käyttää teologisia termejä kirjassaan

a. Esimerkiksi sanaa ”uudestisyntyminen” Arkkila käyttää varsin mielivaltaisesti. Tämä käy ilmi mm. hänen tuhlaajapoikakertomuksen selityksestään:

”Joka oli kuollut ja heräsi eloon’ (Lk 15 24). Siis tässäkin yhteydessä voidaan käyttää sanaa uudestisyntyminen. Tuhlaajapoika oli isänsä lapsi vieraallakin maalla. Mutta siellä hänen elämänsä olisi tuhoutunut, jollei olisi tapahtunut paluuta kotiin. Paluuta takaisin, uskoon tuloakin, voidaan siis nimittää uudestisyntymiseksi.” (Arkkila, s.12.)

Mielestäni ”eloon herääminen” ja ”uudestisyntyminen” eivät ole synonyymejä, samaa tarkoittavia termejä, eikä ainakaan Raamattu niitä sellaisina käytä.

b. Heti muutamaa sivua myöhemmin F. G. Hedbergin kasteteologiaa selittäessään Arkkila sanoo Lauri Koskenniemen suomentaman Hedbergin kastekirjan esipuheeseen viitaten näin:

”Varsin mielenkiintoinen on uudestisyntymistä koskeva luku, josta käy ilmi Hedbergin *tunnustuskirjojen mukainen opetus niin kasteessa kuin uskoontulossa tapahtuvasta uudestisyntymisestä* (kursiv. MV)” (Arkkila, s.17).

Totuus on, että Lauri Koskenniemi ei suomentamansa Hedbergin kastekirjan sivulla 9, johon Arkkila viittaa, puhu uudestisyntymisestä sanakaan. Sen sijaan Koskenniemi kirjoittaa ko. sivulla seuraavasti:

”Jumala löydetään vain siinä asussa, johon hän itse on verhoutunut, nimittäin lihaan tulleessa Kristuksessa ja sen mukaisesti paitsi sanassa nimenomaan kasteessa ja ehtoollisessa Kristuksen asetuksen mukaisesti. Sakramentit ovat näkyvä sana.” (Hedberg, s. 9.)

Mielestäni noin väljä sanojen tulkinta ei ole oikein, se harhauttaa.

c. Kirjansa sivulla 79 Arkkila väittää minun sanovan kirjassani ”Joka uskoo ja kastetaan, pääsee taivaaseen” (v. 2005) seuraavasti: ”*Kristillinen usko* sijoittuu pelastavan uskon ja pelastetun uskon välille.” (Kursiv. MV).

Väitän, etten ole koskaan moista esittänyt, eikä väitteessä olisi mitään mieltäkään. Sen sijaan sanon kirjani sivulla 27 seuraavasti: ”*Kristillinen kaste* sijoittuu pelastavan uskon ja pelastetun uskon väliin.” Mutta sehän on aivan eri asia.

d. Kirjansa sivulla 72 Arkkila sanoo: ”Erikoista on Matin opetus, että Raamattu puhuu *kahdenlaisesta uskosta*, jonka kautta pelastutaan ja pelastetun uskosta.” Hän toistaa oikeastaan saman kirjansa sivulla 95: ”Matti Väisäsen opetuksen erikoisuuksia on puhe *kahdenlaisesta uskosta*.” Sivulla 73 Arkkila summaa: ”Tämä opetus *kahdenlaisesta uskosta* tulee voimallisesti esiin Matin kaikissa kastekirjoissa” (kursivoinnit, MV).

Toisin kuin Arkkila väittää, kyseinen termi esiintyy ilmeisesti vain kerran kirjani ”Pyhä kaste Raamatussa” I painoksessa (s. 245). Myöhemmin olen kaikissa kirjoissani käyttänyt johdonmukaisesti termiä ”uskon kaksi vaihetta” tai joskus termiä ”uskon kaksinaisuus”, koska pelkän sanan kautta ja *kasteessa* sanan kautta saadussa uskossa on kysymys samasta Pyhän Hengen työstä, edellisessä pelastuksen lupauksen synnyttämästä uskosta sanan kautta ja jälkimmäisessä kasteessa saadusta pelastetun uskosta, joka on samalla edellisen täyttymys. – Kysyn, miksi Arkkila toistelee kerran käyttämäni termiä, mutta unohtaa vakiotermini?

e. Vielä yksi huomionarvoinen kysymys sanojen merkityksistä. Arkkila kirjoittaa kirjaani ”Kaste, usko ja pelastus” (v. 2013) viitaten:

”Pieperin jälkeen Matti arvostelee minun opetustani, jossa pidän mahdollisena käyttää uudestisyntymis-sanaa myös myöhemmästä uskoontulosta. Sitten Matti pohtii, opetanko kahden pelastuksen tapaa. Näin en opeta nyt enkä ole koskaan opettanut!” (s. 81-82). Myöhemmin kirjassaan Arkkila sanoo painokkaasti: ”Opetusta tai puhetta *kahdesta erilaisesta pelastuksen tiestä* en ymmärrä (kursiv. MV). On vain yksi pelastuksen tie, Kristuksen ristin työn kautta avattu tie.” (s. 96.)

En minäkään ymmärrä, en alkuunkaan enkä ole koskaan sellaista opettanutkaan. Jeesus sanoo Raamatussa itseään tarkoittaen: ”*Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani*” Jh 14:6). Jeesus puhuu tässä itsestään. Hän yksin, hänen pyhä elämänsä ja kuolemansa ristillä, on meidän pelastuksemme ainoa syy, perusta. Sen sijaan meidän pelastuksemme välineellinen syy on armonvälineitten kautta saatava usko. Me pelastumme Kristuksen tähden uskon kautta, jonka armonvälineet meille antavat. Täydellinen pelastuksen evankeliumi sisältää nämä kaksi: Kristuksen ja armonvälineet pelastuksesta osalliseksi pääsemiseksi. Kun puhun kirjoissani ”kahdesta pelastuksen tavasta”, tarkoitan aina pelastuksen välineellistä syytä, sitä, pääsemmekö me pelastuksesta eli Kristuksesta osallisiksi ainoastaan sanan kautta kasteessa vai myös sanan kautta ilman ja ennen kastetta. En käytä koskaan pelastuksen välineellisestä syystä eli pelastuksen tavasta termiä ”**tie**”, koska Jeesus ja Raamattu käyttävät sitä yksinomaan Jeesuksesta itsestään eli pelastuksen perustasta.

Minusta näyttää siltä, että kun minä puhun ”kahdesta pelastuksen tavasta” tarkoittaen armonvälineitä: sanaa ja kastetta pelastuksen välineinä, Arkkila tulkitsee minun puhuvan ”pelastuksen perustasata”, joka on yksin Kristus. Pelastuksen perustus, yksin Kristus ja pelastuksen välineet ovat kaksi eri asiaa.

2. Uudestisyntyminen Arkkilan mukaan

Kirjansa sivulla 44 Arkkila sanoo Raamatun ja Tunnustuskirjojemme opettavan uudestisyntymistä kolmessa eri yhteydessä: 1) kasteessa, 2) uskoon tultaessa ja 3) kirkkauden valtakuntaan pääsystä (s. 44, 46).

Käsityksensä perusteluksi Arkkila viittaa kirjassaan 1. Pietarin kirjeeseen ja Frans Pieperin opetukseen (s. 77).

Arkkilan kirjasta ei mielestäni käy yksiselitteisen selvästi ilmi, pitääkö hän kastetta pelastukseen välttämättömänä vai seuraako hän Pieperin opetusta myös siltä osin, että pikkulapset uudestisyntyvät ja pelastuvat kasteessa, koska he eivät kykene ymmärtämään sanaa, mutta aikuiset ihmiset uudestisyntyvät ja pelastuvat aina sanan(saarnan) kautta ennen kastetta. Pieperin mukaan pelkän sanan kautta uudestisyntyneille ja pelastuneille aikuisille kaste on pelastuksen sinetti, ei armon- ja pelastuksen väline (ks. Pieperin dogmatiikan suom. laitos, v. 1961, s. 489–506).

Väitän, että Jeesuksen (Jh 3:5) ja koko Raamatun mukaan kaste on kaikille pelastukseen välttämätön. Raamatussa kaste pysyy koko ajan armonvälineenä kaikille, ja pelastuksen sinetti on kasteessa saatu Pyhä Henki, ei kaste.

Arkkila ei ole näkemystensä kanssa suinkaan yksin, sillä valtaosa luterilaisten kirkkojen konservatiivisistakin teologeista sekä Suomessa että Suomen ulkopuolella opettaa nykyisin Pieperin tavoin (osittain ehkä Pieperin vaikutuksesta).

Suomessa pientä vähemmistöä edustavat ne luterilaiset, joiden mukaan uudestisyntyminen voi tapahtua sekä Raamatun että Tunnustuskirjojen mukaan vain kerran kunkin ihmisen elämässä, ja se tapahtuu sanan kautta pyhässä kasteessa, joten kaste on välttämätön pelastukseen. Mainittua vähemmistöä Arkkilan kirjassa edustavat mm. seuraavat suomalaiset teologit: Fredrik Gabriel Hedberg (1811–1893) ainakin pääteoksessaan kasteesta ”Baptismin kumoaminen ja Pyhän Kasteen puolustus” (v. 1955), Emil Teodor Gestrin (1831–1895), Johannes Bäck 1850–1901), saksalainen J. H. Leiner (1830–1868), K. E. Salonen (1883–1998), Eeli J. Hakala (1886–1963). Nuoremmista teologeista, mutta jo kirkkauteen ylennetyistä, ainakin Simo Kiviranta ja Anssi Simojoki opettivat elämänsä lopulla kanssani samoin.

Tämän toisen (2.) kohdan alussa Arkkila mainitsee kolmannesta yhteydestä, jossa suomalaiset Raamatut käyttävät sanaa ”uudestisyntyminen”: *Niin Jeesus sanoi heille: ”Totisesti minä sanon teille: siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, saatte tekin, jotka olette minua seuranneet, istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa”* (Mt 19:28).

Jeesus puhuu tässä aikojen lopulla tapahtuvasta ylösnousemuksesta suomalaisten Raamatun käännösten mukaan ’uudestisyntymisenä’. Tosin alkutekstissä on tässä sana *palingenesia*, jonka peruseritys on ’uudesti luominen’. Niinpä esim. monet englanninkieliset Raamatut eivät puhukaan tässä kohdassa ’uudestisyntymisestä’ vaan ”kaiken uudistumisesta” (– – at the renewal of all things – –).

3. Uudestisyntyminen ja pelastus Raamatun mukaan

Olen kirjoissani opettanut, että Raamatun mukaan uudestisyntyminen Pyhästä Hengestä Jumalan lapseksi ja pelastuminen tapahtuu vain kasteessa, ja että kaste on pelastukseen välttämätön ja on ainutkertainen tapahtuma kunkin ihmisen elämässä.

- *Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen* (Mt 28:19). Ts. Ilman kastetta ei voida tehdä opetuslapsia.
- *Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.* (Mk 16-16). Ts. Ilman kastetta ja uskoa ei voida pelastua.
- *Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan"* (Jh 3:5). Ts. Kaste ja siinä Pyhästä Hengestä (uudesti)syntyminen ovat pelastukseen välttämättömiä.
- *pelasti hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,* (Tt 3:5). Ts. Kaste pelastaa, koska siinä me uudestisyntymme ja saamme Pyhän Hengen. Sekä edellä (Jh 3:5:ssä) että tässä (Tt 3:5:ssä) (uudesti)syntymistä osoittava verbi on aoristissa, joka yhdistää vedestä ja Hengestä syntyminen yhdeksi tapahtumaksi. Sen tähden vedestä syntyminen ja Hengestä syntyminen eivät voi olla kaksi erillistä / eriaikaista tapahtumaa.

Jos kiellämme kasteen ja siinä tapahtuvan uudestisyntymisen välttämättömyyden pelastukseen, joudumme ristiriitaan mm. juuri mainitsemieni Jeesuksen ja apostolien sanojen (Raamatun) kanssa.

Välttääkseen mainitun ristiriidan esim. Pieper opettaessaan aikuisten pelastumista ennen ja ilman kastetta pelkän sanan kautta joutui turhentamaan Jeesuksen opetuksen mainituksessa Jh 3:5:ssä selittämällä, ettei Jeesus puhu kyseisessä kohdassa kristillisestä kasteesta, vaan Johanneksen kasteesta, vaikka se on sekä Jeesuksen että Johanneksen itsensä opetuksen vastaista. Samasta syystä Pieper joutuu turhentamaan Paavalin opetuksen Apt 19:1-7:ssä selittämällä, ettei Paavali kastanutkaan mainittuja Johanneksen kasteen saaneita kristillisellä kasteella, vaan vain siunasi heitä.

Raamatun mukaan aikuiset uudestisyntyvät ja pelastuvat kasteessa samalla tavalla kuin lapsetkin. Jo ensimmäisenä helluntaina Pietari neuvoi niitä, jotka olivat sanansaarnan kautta hätäntyneet pelastuksestaan: *Tehkää parannus ja ottakoon (alkukielessä paassiivi) kukin teistä kasteen (tulkoon kukin teistä kastetuksi) Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan* (Apt 2:38).

Mielestäni Raamattu ei missään opeta uudestisyntymistä ja pelastusta kasteen ulkopuolella. (Samaritan herätys (Apt 8) ja Korneliuksen perhekunnan kääntymys (Apt 10) ovat poikkeustapauksia kristillisen kirkon syntyvaiheessa. Edellisessä Jumalan valtakunnan ovi avattiin puoli pakanoille ja jälkimmäisessä täyspakanoille. Juutalaisille Jumalan valtakunnan ovi oli avattu helluntaina Jerusalemissa. Ja jos opettaisi, silloin Raamattu olisi ristiriitainen kirja, sillä jo Jeesuksen sanat Johannes Kastajalle: *Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan* (Jh 3:5) sulkee muut uudestisyntymisen välineet pois.

Suurin osa suomalaisista teologeista, jotka ovat sitä mieltä, että kaste ei ole ainut uudestisyntymisen väline, vaan uudestisyntyminen voi tapahtua varsinkin aikuisten kohdalla yhtä hyvin sanan kautta, perustelevat käsitystään ennen muuta seuraavilla kahdella Raamatun jakeella: 1 Kr 4:15; 1 Pt 1:23.

1 Kr 4:15 kuuluu nykyisissä suomalaisissa Raamatuissa seuraavasti: *Sillä vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kasvattajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä teidät synnyin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa.*

Alkukielen mukaan Paavali ei sano 1 Kr 4:15:ssa synnyttäneensä korinttilaisia, vaikka suomalaiset Raamatut niin sanovat, sillä *kennaoo*-verbi *ei miehistä* puhuttaessa tarkoita synnyttämistä, vaan *siittämistä, alkuunsaattamista*. Suomalaiset Raamatut tekevät vastoin alkutekstiä Paavalista perverssin, synnyttäjän eli naisen.

Myös Arkkila vetoaa paitsi Pieperiin 1 Ptn kirjeeseen (ilmeisesti 1 Pt 1:23:een) sanoessaan, että ”sanaa ’uudestisyntyminen’ on mahdollista käyttää myös myöhemmästä tapahtumasta kristityn elämässä” (s.77): *te, jotka olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta* (1 Pt 1:23).

Väitän, että Uusi testamentti käyttää ’sanaa’ nimenomaan *siittämisen, alkuun saattamisen ja luomisen* välineenä. Näinhän tapahtui Jumalan Pojankin ihmiseksi tulemisessa: Jeesus sikisi Marian kohtuun enkeli Gabrielin *sanan* kautta, ja yhdeksän kuukauden kuluttua Maria synnytti Betlehemin tallissa Jeesus-lapsen, Jumal-ihmisen. Niinpä kääntäisinkin kyseisen Pietarin jakeen seuraavasti: *te, jotka olette ’siinneet’, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta*. Käännöstäni voisi perustella ’siemenestä’ puhumisen lisäksi myös sillä, että Jumala kuvataan Raamatussa maskuliinina.

Koska Arkkila vetoaa samassa yhteydessä myös ”Franz Pieperiin, joka sanoo, että kaikilla armonvälineillä on yhtäläinen voima synnyttää uutta elämää”, niin ollen hän on ilmeisesti Pieperin kanssa samaa mieltä siitä, että ihmisen uudestisyntyminen Jumalan lapseksi voi tapahtua ei vain kasteessa vaan yhtä hyvin myös sanan kautta.

Toki kaikilla armonvälineillä (sanalla, kasteella ja ehtoollisella) on yhtäläinen *voima* synnyttää uutta elämää, kuten Pieper sanoo, ja kaikki armonvälineet tähtäävät samaan päämäärään, ihmisen pelastumiseen. Jumala ei ole kuitenkaan antanut kaikille armonvälineille samaa *tehtävää* ihmisen pelastamisessa. Eihän kaikilla kolmiyhteisen Jumalan kolmella eri persoonallakaan ole ihmisen pelastamisessa samanlainen rooli. Kysymys ei ole voimasta, vaan siitä, miten Jumalan on luvannut voimaansa käyttää.

4. Uudestisyntyminen ja pelastus Tunnustuskirjojen mukaan

Ilmeisesti valtaosa suomalaisistakin luterilaisista teologeista vetoaa Arkkilan tavoin myös Tunnustuskirjoihin edustamansa kahden pelastuksen tavan (huom. ei kahden tien) käsitykseen, jonka mukaan ihminen voi uudestisyntyä Jumalan lapseksi ja pelastua sanan kautta kasteessa tai pelkän sanan kautta ennen ja ilman kastetta.

Kyseisessä Tunnustuskirjojemme tulkinnassa he ovat näennäisesti oikeassa. Molemmille käsityksille, sekä kasteen kautta että pelkän sanan kautta tapahtuvalle uudestisyntymiselle löytyy Tunnustuskirjoista tukea, jos Tunnustuskirjoja tulkitaan ’tasapaksusti’. Samalla Tunnustuskirjat saatetaan sisäisesti ristiriitaisiksi (ja myös raamatunvastaisiksi). Mikä avuksi?

Joskus 1970-luvun puolen välin paikkeilla Helsingin yliopiston kirkkohistorian professori Kauko Pirinen soitti minulle ja sanoi totuuden, josta olen edelleenkin hänelle suuresti kiitollinen. Hänen mukaansa Tunnustuskirjoja käyttäessämme meidän on huomioitava niiden syntyajan kirjallisen argumentoinnin tapa: Kun Tunnustuskirjat määrittelevät jotakin teologista asiaa, niiden sanan käyttö

on kyseisen asian kohdalla eksaktin tarkkaa. Mutta mitä kauemmaksi itse fokuksesta mennään, sitä suurpiirteisemmäksi kielenkäyttö käy. Ellemme ota tätä huomioon Tunnustuskirjoilla argumentoidessamme, me saatamme helposti Tunnustuskirjat raamatunvastaisiksi ja myös sisäisesti ristiriitaisiksi. Niin tehtäessä Tunnustuskirjoista on todennäköisesti enemmän haittaa kuin hyötyä, opasti iäkäs professori minua. – Tunnustuskirjojen äärellä olen tullut vakuuttuneeksi, että Professori Pirinen opetti minulle Tunnustuskirjoja koskevan totuuden.

Näin ollen Tunnustuskirjojen opetus kasteen asemasta pelastuskysymyksessä on perustettava yksin sen kasteartikloihin:

Augsburgin tunnustuksen perisyntiartiklassa sanotaan: – *perisynti on todella synti, joka tuomitsee ja tuo jo nyt mukanaan iankaikkisen kuoleman niille, jotka eivät kasteen ja Pyhän Hengen voimasta synny uudestaan* (Tk 52-53, II, 2).

Augsburgin tunnustuksen kasteartiklassa sanotaan suoraan, että kaste on välttämätön pelastukseen: *Kasteesta seurakuntamme opettavat, että se on välttämätön palastukseen ja että Jumalan armo annetaan kasteen välityksellä. Lapset tulee kastaa, jotta heidät kasteen kautta annettaisiin Jumalan huomaan ja näin otettaisiin Jumalan armoon.* (Tk 156, IX, 1.) Tästä seuraa johdonmukaisesti, että *pikkulapset on kastettava, koska kerran pelastus annetaan kasteen yhteydessä* (Tk 156, IX, 2).

Ison katekismuksen Kaste-luvussa Tunnustuskirjoissa sanotaan: *Lisäksi meille on annettu vakava ja ankara käsky suostua kastettavaksi, sillä muutoin emme voi pelastua* (Tk 400, 6).

Lisäksi uusimmassa suomalaisessa Tunnustuskirja-laitoksessa Vähän katekismuksen liitteenä on Lutherin laatima kasteen toimittamisen kaava. Sen johdannossa Luther sanoo, että Jumala on itse antanut kasteelle nimeksi *uusi syntyminen*. *Onhan kaste ainut lohduksemme, pääsy kaikkien Jumalan aarteiden ääreen ja kaikkien pyhien yhteyteen. Siihen Jumala meitä auttakoon.* (Tk 322, 8, 9).

5. Kysymys kasteen arvosta

Arkkila kirjoittaa: ”Matti Väisänen arvelee, että uudestisyntymisen opettaminen kasteen lisäksi myöhemmästäkin tapahtumasta (uskoon tulosta) heikentää kasteen arvoa. Näin se Matin mielestä vie myös pohjan kasteen pohjalta nousevasta evankelioivasta julistuksesta. En näe asiaa näin! Kasteesta nousee selkeä paluukutsu molemmissa tapauksissa. Tuhlaajalapsi kutsutaan kotiin.” (s. 97.)

Mielestäni Franz Pieper on selkeä esimerkki Arkkilan ajatusta vastaan. Pieper kirjoittaa: ”Kaikilla armonvälineillä on sama tarkoitus ja vaikutus, että ne tarjoavat syntien anteeksiantamuksen ja näin synnyttävät uskon ja vahvistavat sitä. Luterilaisen opin mukaan on usko Kristuksen ansaitsemaan syntien anteeksiantamukseen eli uudestisyntymä ehdottomasti välttämätön, *mutta ei kaste*, koska usko ja uudestisyntymä voivat olla käsillä pelkän evankeliumin sanankin kautta.” (s. 38.) (Kursiv. MV).

Arvostelen todellakin Pieperiä siitä, että hän sijoittaa kasteen ”toissijaisten oppien” joukkoon, koska kaste ei hänen mukaansa ole välttämätön pelastukseen (s. 81).

6. Lähetyshiippakunnan konsistorin lausunto

Lähetyshiippakunnan konsistorin lausunnon ”Jumalan sana, kaste ja uudestisyntyminen” taustalla oli paitsi Lähetyshiippakunnan sisäinen keskustelu myös vanhapietistisen rukoilevaisliikkeen johtajan Timo Laaton ja Franz Pieperin seuraajien kahden pelastuksen tavan käsitys. Sen mukaanhan ihminen voi uudestisyntyä ja pelastua joko kasteessa tai sanan kautta ilman ja ennen kastetta. Näin kaste ei olisikaan uudestisyntymiseen ja pelastukseen välttämätön. Moinen käsitys on selvästi Raamatun ja Luterilaisten tunnustuskirjojen vastainen, kuten olen edellä ja myös kastekirjoissani osoittanut.

Mainittu Lähetyshiippakunnan konsistorin lausunto on mielestäni Raamatun ja Tunnustuskirjojen mukainen.

7. Sley'n pappien opetus

Kun olen jossakin kirjassani viitannut sleyläisten seurakuntapappien kastekäsitykseen, kuten Arkkila kirjassaan sanoo (s.98), olen perustanut sen niihin lukuisiin seurakuntapapeilta saamiini sähköposteihin, jotka he lähettivät minulle kirjani ”Pyhä kaste Raamatussa” (v.2000) luettuaan. Monet heistä mainitsivat olevansa Sley-taustaisia ja opettaneensa koko pappiskautensa ajan, että uudestisyntyminen tapahtuu kasteessa, mutta että heidän opetukseltaan puutui raamatulliset perustelut. Nyt he ilmaisivat kiittolisuutensa siitä, että kirjani antoi heille sellaiset.

LOPUKSI

Uudestisyntymisen ja pelastetuksi tulemisen opettaminen kasteen ulkopuolella – esim. pelkän sanan kautta – on Raamatun ja Tunnustuskirjojen vastaista. Mikäli kyseisen opetuksen oikeutusta perustellaan Raamatulla ja Tunnustuskirjoilla, se tekee samalla Raamatun ja Tunnustuskirjat sisäisesti ristiriitaisiksi. Kastetun, mutta myöhemmin luopioksi tuleen uskoon tuleminen on kasteen armoon eli kasteessa kerran saatuun pelastukseen palaamista, ei uusi uudestisyntyminen.

Reijo Arkkila, on minulle läheinen ystävä. Sen tähden olen jo vuosikautia rukoillut joka ilta Reijon ja hänen Marjattansa puolesta kiertäessäni iltarukouksissani ystävien luona ensin ympäri Suomea ja sitten eri maissa ja maanosissa. Joskus nukahdan kesken rukouksen, mutta kun herään yöllä, muistan aina, mihin rukousmatkallani jäin ja jatkan esirukousreissuni loppuun asti. Näin tulen tekemään niin kauan kuin elän ja ymmärrys säilyy.

Veljellisin terveisin
Matti Väisänen